

Uchwała Nr SO.9.4011.140.2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 4 grudnia 2025 roku

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały budżetowej Gminy Rawicz na 2026 rok.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony Zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 r. w osobach:

Przewodnicząca: Danuta Szczepańska

Członkowie: Małgorzata Lisowska
Małgorzata Okrent

działając na podstawie art. 13 pkt 3 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r., poz. 7) w związku z art. 238 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r., poz. 1483) wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Gminy projekcie uchwały budżetowej Gminy Rawicz na 2026 r.

opinię pozytywną z
uwagami jak w pkt II ust.1 pkt 2 i 3 oraz w pkt IV uzasadnienia.

UZASADNIENIE

I.

Burmistrz Gminy Rawicz Zarządzeniem Nr 432/2025 z dnia 14 listopada 2025 r. zadecydował, że przyjmuje projekt uchwały budżetowej na rok 2026 wraz z uzasadnieniem i przedkłada go Radzie Miejskiej Gminy Rawicz oraz Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Poznaniu. Zarządzenie Burmistrza nie przewiduje przyjęcia i przedłożenia Radzie Miejskiej Gminy Rawicz oraz Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Poznaniu materiałów informacyjnych, co jest niezgodne z § 5 uchwały Nr XXV/274/20 w sprawie określenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Rawicz oraz art. 238 ustawy o finansach publicznych.

W dniu 26 sierpnia 2020 r. Rada Miejska Gminy Rawicz podjęła uchwałę Nr XXV/274/20 w sprawie określenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Rawicz.

Projekt uchwały budżetowej na 2026 rok został przedłożony Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Poznaniu w dniu 14 listopada 2025 roku w systemie e-Nadzór, celem zaopiniowania.

W tym samym dniu tj. 14 listopada 2025 r. do tutejszej Izby wpłynęły wyjaśnienia Burmistrza (pismem Nr FB.3020.1.2025 z dnia 14 listopada 2025 r.), w których Burmistrz uzasadnia (w szerszym zakresie niż wskazano w uzasadnieniu do projektu uchwały budżetowej na 2026 r.) posiadanie wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt. 6 ustawy o finansach publicznych w kwotach planowanych w projekcie.

Skład Orzekający wskazuje, iż wyjaśnienia w odniesieniu do planowanych w projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok przychodów z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy winny być zawarte w uzasadnieniu do projektu uchwały budżetowej zamiast w odrębnym niezależnym od projektu piśmie, czego wymagają przepisy § 4 ust. 2 pkt 3 uchwały Nr XXV/274/20 Rady Miejskiej Gminy Rawicz w sprawie określenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Rawicz.

Na przedłożony projekt uchwały budżetowej na 2026 rok składa się:

1. Część normatywna projektu uchwały.
2. Uzasadnienie (str. 5 - 6) odnoszące się do ogólnych wielkości projektu, tj. dochodów, wydatków, wyniku budżetu, rezerw oraz planowanych do udzielenia Burmistrzowi upoważnień. Przedstawia także informację o: sposobie realizacji obowiązkowego zadania Gminy w zakresie gospodarki odpadami, przyczynie nie wyodrębnienia w projekcie planu przychodów i kosztów zakładu budżetowego, zastosowanej klasyfikacji budżetowej w projekcie (uwzględniającej zmiany przepisów w zakresie szczegółowej klasyfikacji), dochodach budżetu z części opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym.
3. Załączniki od 1 do 11 do projektu uchwały budżetowej na 2026 rok.
4. Dokument oznaczony jako „*Materiały informacyjne do projektu uchwały budżetowej na rok 2026*”, na który składają się dane w niżej wymienionych pkt:
 - 1) Wprowadzenie
 - 2) Dochody budżetu gminy:
 - Planowane dochody budżetu. Omówienie źródeł dochodów
 - Część tabelaryczna
 - 3) Wydatki budżetu gminy:
 - Planowane wydatki budżetu. Charakterystyka zadań do realizacji w poszczególnych działach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej
 - Część tabelaryczna

- 4) Przychody i rozchody. Omówienie źródeł przychodów oraz planowanych do spłaty zobowiązań z tytułu kredytów z lat poprzednich.
- 5) Informacja o stanie zadłużenia w latach 2026-2034 oraz spełnienie wskaźnika obsługi zadłużenia
 - część opisowa
 - część tabelaryczna
- 6) Upoważnienia dla Burmistrza Gminy Rawicz.

W kolejnych częściach projektu prezentowane są dane wg kolejności jak wykazano powyżej.

Zgodnie z § 4 ust. 2 uchwały Nr XXV/274/20 z dnia 26 sierpnia 2020 r. Rady Miejskiej Gminy Rawicz w sprawie określenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej do projektu budżetu dołącza się uzasadnienie projektu budżetu i materiały informacyjne zawierające w szczególności:

- 1) w części opisowej – omówienie poszczególnych źródeł dochodów oraz w części dotyczącej wydatków charakterystykę zadań do realizacji w poszczególnych działach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej,
- 2) w części tabelarycznej - ujęcie planowanych dochodów i wydatków w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej w następującym układzie:
 - a) plan dochodów/wydatków roku bieżącego,
 - b) planowane wielkości dochodów/wydatków na rok budżetowy,
 - c) stosunek procentowy planowanych wielkości dochodów/wydatków na rok budżetowy do planu roku bieżącego,
- 3) w zakresie przychodów i rozchodów – omówienie źródeł przychodów oraz planowanych do spłaty zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek z lat poprzednich,
- 4) informację o sytuacji finansowej gminy ze szczególnym uwzględnieniem aktualnego stanu zadłużenia, a także prognozy zadłużenia w roku budżetowym oraz kolejnych latach”.

Przedłożony projekt uchwały budżetowej na 2026 rok w zakresie uzasadnienia do projektu uchwały budżetowej częściowo na stronach 5 - 6 odnosi się do projektowanych ogólnych wielkości oraz w dokumencie oznaczonym jako „*Materiały informacyjne do projektu uchwały budżetowej na rok 2026*”, który prezentuje zarówno uzasadnienie (w pkt. 1, 2, 3, 4 i 6) jak i materiały informacyjne (pkt 5).

Ww. uchwałą Rada w § 4 w pkt 1 do 3 określiła wymogi dotyczące uzasadnienia odnoszące się do projektowanych w projekcie danych oraz w pkt. 4 materiały informacyjne, stanowiące informację o sytuacji finansowej gminy ze szczególnym uwzględnieniem aktualnego stanu zadłużenia, a także prognozy zadłużenia w roku budżetowym oraz kolejnych latach.

Natomiast zgodnie z art. 238 ustawy o finansach publicznych, Zarząd jednostki samorządu terytorialnego sporządza i przedkłada projekt uchwały budżetowej: w terminie do dnia 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy, uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej i inne materiały określone w uchwale, o której mowa w art. 234 ustawy.

Zatem organ wykonawczy wykonując dyspozycje Rady wynikające z uchwały Nr XXV/274/20 z dnia 26 sierpnia 2020 r. w zakresie regulacji dotyczących projektu uchwały budżetowej i jego załączników zobowiązany jest do dołączenia do projektu dokumentów oznaczonych zgodnie z ww. uchwałą, odpowiedniego (określonego przez Radę) uzasadnienia danych zawartych w projekcie oraz dołączenia materiałów informacyjnych wymaganych przez Radę.

Skład Orzekający zauważa, że ww. uchwałą Rada Miejska Gminy Rawicz w § 4 ust. 2 pkt 3 określiła, iż w uzasadnieniu do projektu uchwały w odniesieniu do przychodów i rozchodów –wymagane jest omówienie źródeł przychodów. Zatem uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej na 2026 rok (wykazane w materiałach informacyjnych) nie spełnia wymogów § 4 ust. 2 pkt 3 ww. uchwały, co wykazano w dalszych punktach uzasadnienia.

II.

1. W projekcie uchwały budżetowej ustalone zostały:

- dochody w wysokości 205.839.242,35 zł, w tym: dochody bieżące w wysokości 193.496.157,27 zł, dochody majątkowe w wysokości 12.343.085,08 zł,
- wydatki w wysokości 260.351.445,15 zł, w tym: wydatki bieżące w wysokości 186.399.155,71 zł, wydatki majątkowe w wysokości 73.952.289,44 zł.

Proponowane w projekcie uchwały budżetowej dochody bieżące są wyższe od planowanych wydatków bieżących o kwotę 7.097.001,56 zł, a zatem spełniony zostanie wymóg wynikający z przepisu art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Deficyt budżetu w wysokości 54.512.202,80 zł planuje się sfinansować przychodami z lokat dokonanych w latach ubiegłych, wolnych środków oraz z otrzymanej spłaty pożyczki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 7 ustawy o finansach publicznych.

W postanowieniach projektu uchwały wykazano łączną kwotę przychodów – 57.964.967,80 zł, (§ 4) oraz rozchodów – 3.452.765,00 zł (§ 5).

W załączniku Nr 6 do projektu pn. „Plan przychodów i rozchodów budżetu” zaplanowano przychody w łącznej kwocie 57.964.967,80 zł z tytułu:

- wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6) ustawy (§ 950) w kwocie 16.000.000,00 zł,
- przelewów dokonanych z lokat z lat ubiegłych (§ 954) w kwocie 41.296.967,80 zł,

– spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych (§ 951) w kwocie 668.000,00 zł.

Rozchody budżetu zaplanowano w kwocie 3.452.765,000 zł, z przeznaczeniem na spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów.

W odniesieniu do planowanych przychodów budżetu Skład Orzekający ustalił, co następuje.

1) Przychody z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy.

Na podstawie bilansu z wykonania budżetu za 2024 rok oraz sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 września 2025 roku Skład Orzekający ustalił, że Gmina posiadała wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w kwocie 31.360.943,76 zł (w tym niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 953.558,81 zł oraz środki z lokat z lat ubiegłych w kwocie 4.426.751,00 zł).

W uchwale budżetowej na 2025 rok (po zmianie wprowadzonej uchwałą Nr XXIV/201/25 z dnia 21 listopada 2025 r.) zaangażowano przychody z tytułu wolnych środków w kwocie 14.206.769,30 zł (w tym niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 953.558,81 zł oraz środki z lokat z lat ubiegłych w kwocie 4.426.751,00 zł). Zatem do dyspozycji Jednostki w roku 2026 pozostają wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w kwocie 17.154.174,46 zł.

W materiałach informacyjnych - uzasadnieniu (str. 109) Burmistrz Gminy wyjaśnia, że *„Ze sprawozdania Rb-NDS – „Sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 września roku 2025” wynika, że gmina Rawicz posiada wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w wysokości 25.980.633,95 zł, z czego 8.826.459,49 zł zostało zaangażowane w budżecie na 2025 rok, co wynika z uchwały nr XXIV/201/25 Rady Miejskiej Gminy Rawicz z dnia 29 października 2025 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2025. Zatem do dyspozycji gminy pozostaje kwota 17.154.174,46 zł.”*

W dniu 14 listopada 2025 r. (w tym samym dniu doręczono projekt uchwały budżetowej na 2026) do tutejszej Izby wpłynęły wyjaśnienia Burmistrza (pismem Nr FB.3020.1.2025), w których Burmistrz wyjaśnia, że *„(...) dla zbilansowania potrzeb wydatkowo – rozchodowych zaangażowano 16 mln zł z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt ustawy o finansach publicznych – potwierdzam posiadanie takich środków poprzez załączenie do pisma:*

*1) Wyciągu bankowego z rachunku podstawowego budżetu gminy z dnia 13.11.2025 r.
– stan rachunku 2.501.076,79 zł,*

2) *Opinii z Banku Gospodarstwa Krajowego o posiadanych lokat terminowych przez gminę Rawicz na dzień 6.11.2025 r. – stan lokat 79.223.718,80 z, w tym z terminem zapadalności do końca 2025 roku w kwocie 37.926.751,00 zł”.*

Skład Orzekający wskazuje, iż wyjaśnienia w odniesieniu do planowanych w projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok przychodów z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy winny być zawarte w uzasadnieniu do projektu uchwały budżetowej zamiast odrębnym niezależnym od projektu pismem.

2) Przychody w § 954 „przelewy dokonane z lokat z lat ubiegłych” w kwocie 41.296.967,80 zł.

W materiałach informacyjnych - uzasadnieniu do projektu uchwały budżetowej na 2026 rok i objaśnieniach przyjętych w projekcie Wieloletniej Prognozy Finansowej wielkości nie wyjaśniono z jakich środków zaplanowano zarówno rozchody w uchwale budżetowej na 2025 rok w § 994 „Przelewy na rachunki lokat” jak i przychody w § 954 „przelewy dokonane z lokat z lat ubiegłych” w kwocie 41.296.967,80 zł.

W uchwale budżetowej na 2025 rok (po zmianie wprowadzonej uchwałą Nr XXIII/191/25 z dnia 24 września 2025 r.) Rada Miejska Gminy Rawicz zaplanowała dochody w dziale 700 „Gospodarka mieszkaniowa” rozdz. 70095 „Pozostała działalność” § 6299 „Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin, powiatów (związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł” w kwocie 41.296.967,80 zł. W uzasadnieniu do uchwały wskazano słownie oznaczenie działu rozdziału i paragrafu w ramach, których wprowadzono ww. dochody tj. „w dziale „Gospodarka mieszkaniowa” w rozdziale „Pozostała działalność” w ramach paragrafu „Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin, powiatów (związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł” wprowadza się dochody w kwocie 41 296 967,80 zł”.

W uchwale budżetowej na 2025 rok (po zmianie wprowadzonej ww. uchwałą) ww. dochody przeznaczono na rozchody budżetu w § 994 „Przelewy na rachunki lokat” w kwocie 41.296.967,80 zł. W uzasadnieniu do tej uchwały nie wyjaśniono z jakich środków utworzono rozchody w § 994 „Przelewy na rachunki lokat”.

W projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok Gminy Rawicz zaplanowano przychody w § 954 „przelewy dokonane z lokat z lat ubiegłych” w kwocie 41.296.967,80 zł.

Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 15 lipca 2024 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1096), wprowadzono § „954 Przelewy dokonane z lokat z lat ubiegłych”, który miał zastosowanie po raz pierwszy do

planowania i wykonania budżetu państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego na rok 2025. W myśl § 12 pkt 7 załącznika Nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, po zmianie wprowadzonej rozporządzeniem z dnia 26 stycznia 2023 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 454 z późn. zm.), w Rb-NDS sprawozdaniu o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego lokaty wykazuje się w wierszach „inne źródła” przychodów i „inne cele” rozchodów, które zostały ujęte w uchwale budżetowej. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej (po zmianie) lokaty należy wykazywać w przychodach w wierszu D181. „środki z lokat dokonanych w latach ubiegłych”, natomiast w rozchodach w pozycji D231. „lokaty na okres wykraczający poza rok budżetowy”.

W sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 września 2025 roku Gmina Rawicz wykazała w przychodach w wierszu D181. „środki z lokat dokonanych w latach ubiegłych” plan i wykonanie w kwocie 4.426.751,00 zł, natomiast w rozchodach w pozycji D231. „lokaty na okres wykraczający poza rok budżetowy” plan i wykonanie w kwocie 41.296.967,80 zł.

W materiałach informacyjnych - uzasadnieniu do projektu uchwały budżetowej na 2026 oraz w objaśnieniach przyjętych w WPF wartości nie wyjaśniono z jakich środków utworzono lokaty na okres wykraczający poza rok budżetowy w kwocie 41.296.967,80 zł.

Skład Orzekający stwierdza, że wg stanu na dzień wydania niniejszej opinii w uchwale budżetowej na 2025 rok – w rozchodach budżetu - zostały zaplanowane rozchody w § 994 „Przelewy na rachunki lokat”. Zatem został spełniony podstawowy wymóg dla planowania w projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok przychodów w § 954 „Przelewy dokonane z lokat z lat ubiegłych” w kwocie 41.296.967,80 zł i wykazywania tych przychodów jako źródła sfinansowania deficytu, jednak nie wyjaśniono z jakich środków je utworzono.

- 3) Przychody z tytułu spłaty pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych (§ 951) w kwocie 668.000,00 zł.

Z materiałów informacyjnych - uzasadnienia do projektu uchwały budżetowej na 2026 rok i objaśnień przyjętych w projekcie Wieloletniej Prognozy Finansowej wielkości nie wynika z jakiego tytułu planowane są przychody w § 951 z tytułu spłaty udzielonych z budżetu Gminy kredytów i pożyczek w kwocie 668.000,00 zł.

Na podstawie dokumentów zgromadzonych w tutejszej Izbie Skład Orzekający ustalił, że w uchwale budżetowej na 2022 rok (po zmianie wprowadzonej uchwałą Nr L/536/22 Rady Miejskiej Gminy Rawicz z dnia 15 czerwca 2022 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na

rok 2022) Rada zwiększyła rozchody – wprowadzono rozchody z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów w kwocie 1.000.000,00 zł.

Z objaśnień do Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2022 -2032 wynika, iż *„W 2022 planuje się udzielenie pożyczki z budżetu gminy w kwocie 1.000.000 zł. Organ wykonawczy planuje udzielenie pożyczki dla Zakładu Energetyki Ciepłej w Rawiczu sp. z o.o., będącego własnością gminy”*.

Nadto wskazano także, że *„W latach 2024 i 2025 planuje się przychody w kwotach po 500 000 zł z tytułu spłat pożyczki udzielonej w roku 2022 z budżetu gminy”*.

Z projektu uchwały budżetowej na rok 2024 wynika natomiast, iż Jednostka miała zaplanowane przychody z tytułu spłaty pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych (§ 951) w kwocie 500.000,00 zł. W materiałach informacyjnych do projektu uchwały budżetowej na rok 2024 podano, że *„Gmina Rawicz w dniu 8 lipca 2022 r. udzieliła pożyczkę Zakładowi Energetyki Ciepłej w Rawiczu sp. z o.o. w kwocie 1.000.000,00 zł. Spłatę pożyczki uzgodniono na lata 2024-2025, począwszy od 2024 r. w kwocie 500.000,00 zł”*.

Ze sprawozdania Rb-NDS sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2022 wynika iż Jednostka wykonała rozchody z tytułu udzielonej pożyczki (poz. D22) w kwocie 1.000.000,00 zł.

Z uchwały budżetowej na 2024 rok (po zmianie wprowadzonej uchwałą Nr IX/61/24 Rady Miejskiej Gminy Rawicz z dnia 25 września 2024 r.) wynika, iż Jednostka planuje przychody z tytułu spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych (§ 951) w kwocie 332.000,00 zł.

W objaśnieniach przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rawicz na lata 2024-2034, podano, że *„W wyniku aneksu do umowy pożyczki z dnia 8 lipca 2022 r. zawartej pomiędzy Gminą Rawicz a Zakładem Energetyki Ciepłej w Rawiczu Sp. Z o.o. dokonano zmiany harmonogramu spłaty pożyczki. Na wniosek Prezesa ZEC sp. Z o.o. zawieszono spłatę kapitału od września br. do 31.12.2024 r., a pozostałe zadłużenie w kwocie 668.000,00 zaplanowano do spłaty w latach 2025-2027”*.

Ze sprawozdania Rb-NDS sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024 wynika, iż Jednostka po stronie wykonania wykazała przychody z tytułu spłaty udzielonych pożyczek (poz. D12) w kwocie 332.000,00 zł.

Na podstawie wyżej wykazanych dokumentów Skład Orzekający ustalił, iż Gmina ma podstawę do planowania przychodów w § 954 „Przelewy dokonane z lokat z lat ubiegłych” w kwocie 41.296.967,80 zł oraz przychodów z tytułu spłaty pożyczek i kredytów udzielonych ze

środków publicznych w § 951 w kwocie 668.000,00 zł i wykazywania tych przychodów jako źródła sfinansowania deficytu, jednak nie wyjaśniono z jakich środków je utworzono.

W związku z powyższym, Skład Orzekający wskazuje, że uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej, w odniesieniu do przychodów planowanych w § 954 „Przelewy dokonane z lokat z lat ubiegłych” w kwocie 41.296.967,80 zł oraz przychodów z tytułu spłaty pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych w § 951 w kwocie 668.000,00 zł, nie spełnia wymogów § 4 ust. 2 pkt 3 uchwały Rady Miejskiej Gminy Rawicz Nr XXV/274/20 z dnia 26 sierpnia 2020 r. w sprawie określenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Rawicz w zakresie omówienia ww. przychodów. Obowiązek przedstawienia takiej informacji został wyraźnie określony ww. uchwale Rady przyjmującej procedurę prac nad projektem budżetu, podjętej na podstawie art. 234 ustawy o finansach publicznych. Przepis ten upoważnia Radę do określenia szczegółowego zakresu uzasadnienia i materiałów informacyjnych, jakie ma przedkładać organ wykonawczy wraz z projektem uchwały budżetowej. Skoro uchwała Rady nakłada obowiązek przedstawienia w uzasadnieniu omówienia przychodów, to ich pominięcie w przedstawionym materiale stanowi niespełnienie wymagań formalnych projektu oraz utrudnia prawidłową ocenę projektu uchwały budżetowej Gminy na 2026.

W związku z powyższym, Skład Orzekający czyni uwagi ze względu na brak wyjaśnień w uzasadnieniu do projektu uchwały budżetowej, w odniesieniu do planowanych przychodów w § 954 „przelewy dokonane z lokat z lat ubiegłych” w kwocie 41.296.967,80 zł oraz przychodów z tytułu spłaty pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych w § 951 w kwocie 668.000,00 zł, co wykazano powyżej.

III.

1. Kwoty zaplanowanych w wydatkach budżetu rezerw celowych mieszczą się w granicach określonych w przepisie art. 222 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, a rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego mieści się w limicie określonym w art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122, z późn. zm.).
2. Zakres unormowań zawartych w projekcie uchwały budżetowej odpowiada wymogom ustawy o finansach publicznych, a w szczególności art. 212 i 215 ustawy. Projekt uchwały jest kompletny, rachunkowo zgodny i wewnętrznie spójny, za wyjątkiem nieprawidłowości wykazanych w pkt II i IV uzasadnienia. Zakres proponowanych upoważnień, jakie organ stanowiący ma udzielić organowi wykonawczemu nie budzi zastrzeżeń.
3. Dochody i wydatki zaplanowano w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej. W dochodach i wydatkach budżetowych wyodrębniono dochody i wydatki: bieżące oraz majątkowe. Zatem spełnione zostały wymogi wynikające z art. 235 i art. 236 ustawy o finansach

publicznych.

4. Z analizy danych zawartych w projekcie uchwały budżetowej na rok 2026 oraz w projekcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rawicz na lata 2026-2034 wynika, że w 2026 roku i latach następnych spełniona będzie relacja, o której jest mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, co jest warunkiem koniecznym do uchwalenia budżetu. W materiałach informacyjnych (uzasadnieniu) do projektu uchwały budżetowej na rok 2026 wskazano założenia, jakie przyjęto do wyliczeń prognozowanych dochodów oraz kalkulacji wydatków. Omówiono rodzaje wydatków planowanych do realizacji w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej.
5. Zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Rawicz realizuje Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego z siedzibą w Lesznie, co wynika z uzasadnienia do projektu uchwały.

IV.

Skład Orzekający wskazuje, że:

1. W § 9 części normatywnej projektu postanowiono, że *„Ustala się kwotę, do której Burmistrz może samodzielnie zaciągać zobowiązania w wysokości 10.000.000,00 zł”*.
Stosownie do przepisu art. 18 ust. 2 pkt 10 ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy określanie wysokości sumy, do której wójt (zarząd) może samodzielnie zaciągać zobowiązania. Suma to wynik dodawania i w tym przypadku oznacza, że łączna wartość wszystkich samodzielnie zaciąganych przez Zarząd zobowiązań nie może przekroczyć górnej granicy określonej w uchwale budżetowej. Wyrażenia „kwota” i „suma” nie są pojęciami tożsamymi i nie należy ich używać zamiennie. Z powyższego wynika, że postanowienie § 9 badanej uchwały narusza przepis art. 18 ust. 2 pkt 10 ustawy o samorządzie gminnym.
2. W załączniku Nr 5 „Wykaz wydatków majątkowych z budżetu” zaplanowano n.w. zadania tj.
 - 1) w dziale 600 *„Transport i łączność”* rozdz. 60016 *„Drogi publiczne gminne”* w § 6050 *„Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych”* zadanie pn. *„Remont Ciągu Dróg Gminnych Ulicy Spokojnej, Wały T.Kościuszki, Wały Ks.J. Poniatowskiego w Rawiczu wraz z Przebudową Skrzyżowania”*.
Z przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342 z późn. zm.)

wynika, że w jednostkach samorządu terytorialnego pod pojęciem „inwestycje” rozumie się środki trwałe w budowie.

Z kolei, przepis art. 3 ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.) określa, iż przez środki trwałe w budowie rozumie się zaliczane do aktywów trwałych środki trwałe w okresie ich budowy, montażu lub ulepszenia już istniejącego środka trwałego.

Wskazać należy, iż stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513, z późn. zm.) wydatki na zakup usług remontowych winny być sklasyfikowane w § 427 „Zakup usług remontowych”. Zatem w celu doprowadzenia do zgodności z prawem należy dokonać zmiany klasyfikacji ww. wydatku na remont tj. sklasyfikować ten wydatek na remont w § 4270 – jeżeli zakres rzeczowy zadania polega na wykonaniu usług remontowych, a jeżeli zakres zadania obejmuje przebudowę lub inne ulepszenie środka trwałego Rada Miejska Gminy Rawicz winna dokonać zmiany nazwy ww. zadania stosownie do jego zakresu rzeczowego.

- 2) w dz. 926 „Kultura fizyczna” rozdz. 92604 „Instytucje kultury fizycznej” w § 6060 „Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych” zaplanowano zadanie pn. *„Zakup i montaż oświetlenia na stadionie w Sarnowie”* w kwocie 60.000,00 zł.

Skład Orzekający wskazuje, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513, z późn. zm.) jeśli przedmiotem zakupu inwestycyjnego jest jego zakup wraz z montażem wydatek taki winien zostać sklasyfikowany w § 6050 „Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych”.

3. Analiza projektu uchwały wykazała także brak spójności w niżej wymienionym zakresie:

- 1) Z załącznika Nr 2 do projektu uchwały, określającym wydatki budżetu, wynika iż Jednostka ma zaplanowane wydatki w dz. 010 „Rolnictwo i łowiectwo” rozdz. 01008 „Melioracje wodne” w § 2830 „dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych” w kwocie 200.000,00 zł, natomiast w załączniku Nr 7 pn. *„Zestawienie dotacji z budżetu dla podmiotów należących i nie należących do sektora finansów publicznych”* ww. wydatki o charakterze dotacyjnym nie zostały wykazane.
- 2) W materiałach informacyjnych do projektu uchwały budżetowej na rok 2026 w części opisującej wydatki dotyczące dz. 801 „Oświata i wychowanie” (str. 44) wskazano, że *„przekazanie dotacji na pokrycie kosztów wychowania przedszkolnego w związku z*

uczęszczaniem 3 dzieci do placówek w Miejskiej Górcie – kwota 16.062,00 zł”, podczas gdy z załącznika Nr 7 „Zestawienie dotacji z budżetu dla podmiotów należących i nie należących do sektora finansów publicznych” oraz z załącznika Nr 2 „Wydatki”, wynika iż Jednostka ma zaplanowane w dz. 801 „Oświata i wychowanie” rozdz. 80103 „Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych” dotacje celowe przekazane gminie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego (§ 2310) w kwocie 16.200,00 zł (różnica 138,00 zł).

Skład Orzekający wskazuje, że jedną z podstawowych zasad określonych w przepisach ustawy o finansach publicznych, dotyczących uchwalania budżetu jednostek samorządu terytorialnego jest zasada jedności i spójności budżetu. Wyraża się ona m.in. tym, że postanowienia zawarte w treści budżetu muszą być zgodne z treścią załączników, jak i postanowienia zawarte w załącznikach muszą być wewnętrznie spójne. Zatem brak zgodności pomiędzy poszczególnymi załącznikami narusza wskazaną powyżej zasadę jedności i spójności budżetu.

Mając na uwadze całokształt przeprowadzonego badania Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

**Przewodnicząca
Składu Orzekającego**

Danuta Szczepańska

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w terminie 14 dni od daty doręczenia uchwały.